

Insekter i ärter

Alf Djurberg, Växtskyddscentralen, Linköping

Under tre år har en försöksserie legat med åtta försök för att belysa betydelsen av insektsbekämpning vid blomning i ärter. Det är framförallt ärtvecklare och ärtbladlöss som påverkas av en sådan behandling. Angreppen av ärtvecklare har varit mycket små i försöken och bladlöss har bara varit problem under ett av försöksåren. Merskördarna och kvalitetsförbättringarna för behandling har också varit mycket små i försöken, vilket visar att generell bekämpning i ärter inte är lönsamt.

Ärtbladlöss

Under 2002 fanns löss i flera av försöken, men inte under de andra åren. Under rätt betingelser kan lössen uppföras mycket snabbt och påverka skörden kraftigt. I försöket med mest löss fanns 45 löss/planta vid avräkning ca 2 veckor efter bekämpning. Bekämpningseffekten av Decis var 85 % och 97 % av Pirimor. Bäst bekämpningseffekt

hade alltså Pirimor, men verkan är bara momentan. Pyretroider som Decis har viss långtidseffekt som kan vara bra om nya löss kommer till fältet. Tyvärr finns inga skörde-siffror från detta försök eftersom det blev vattenskadat.

Ärtvecklare

Angrepp av ärtvecklare varierar kraftigt år från år och även mellan olika fält. Angreppen av ärtvecklare i försöksfälten har varit mycket små, men det har ändå förekommit svaga angrepp upp till ca 5 % angripna baljor i samtliga försök. Detta ska jämföras med skadetröskeln för angripna baljor, som är ca 20 % för matärter och ca 50 % för foderärter, enligt äldre undersökningar. Även andelen djurätta ärter i skörd är bedömt. Både andelen angripna baljor och andelen djurätta kärnor har halverats med en pyretroidbehandling.

Skador av ärtvecklare är framförallt ett problem vid odling av matärter. De små skördeökningar och kvalitetsförbättringar som

Tabell 24. Bekämpning av insekter i ärter. ÖSF-området 2002-2004. L15-6040

Behandling	Dos kg/ha	Tidpunkt	Skörd kg/ha	Bek. netto* matärter, kr/ha	Andel djurätta kärnor, bek eff, %
Obehandlat			4000		
Decis	0,4	Beg. blom	+70	-120	55
Pirimor	0,25	Beg. blom	-40	-370	36
Decis+Pirimor	0,4+0,25	Beg. blom	+160	-170	51
LSD			190		
Antal försök			8		7
Andel djurätta kärnor i obeh.					2,2 %

* Matärter 1,50 kr/kg, avdrag för torkning, hantering och frakt 15 öre/kg, ledvis avdrag för spill, sönderslagna och djurätta kärnor, körning 120 kr/ha, Decis 185 kr/kg, Pirimor 580 kr/kg, körskada 1,5 % vid DC 61.

Växtskydd

uppmätts i försöken har inte motiverat bekämpning ens vid matärtsbetalning. Svårigheten är dock att på förhand veta hur stora skadorna kommer att bli. Viss vägledning kan

vara hur stora problem man brukar ha med ärtvecklare. Vissa gårdar tycks drabbas oftare av kraftiga angrepp än andra.